

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Egy évre: Hegyedévre 3 korona
 Három hónapra 12
 Havi 5
 Negyedévre 20

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Fehér lobogó.

A függetlenségi-párt értekezletei.

— dec. 5.

Az ország figyelme a függetlenségi-párt felé fordult, a mely kitzte a fehér lobogót, hogy a béke feltételeiről tanácskozzék.

Délelőtt volt a párt első értekezlete, este 8 órakor a második.

A fehér lobogót Thaly Kálmán, Debrecen diszpolgára s egyik képviselője vette kezébe.

Ő és Debrecen második képviselője dr. Bakonyi Samu nyújtottak be határozati javaslatot. Debrecennek tehát ismét döntő szerep jutott a válság elintézése körül.

Thaly és Bakonyi képviselőink javaslatai voltak az alapvetők a függetlenségi-párt esti értekezletének határozatához.

Az eseményekről im itt következnek részletes távirati híradásaink.

A függetlenségi tanácskozása.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, dec. 4.

A függetlenségi pártkör helyiségében a párt harcias tagjai ma délelőtt előértekezletre gyűltek össze. Az előértekezleten Thaly Kálmán elnökölt és jelen voltak a következők:

Babó Mihály, Bakonyi Samu, Nessi Pál, Makkai Zsigmond, Papp Elek, Sturmman György, Kecskeméthy Ferenc, Egry Déla, Pozsgay Miklós, Rigó Ferenc, Thaly Ferenc, Mukies Simon, Kubik Béla, Pap Zoltán, Luby Béla, Luby Géza, Marjai Péter, Gabányi Miklós, Leszky Gyula, Kelemen Béla, Barabás Béla, Fáy István, Reich Aladár, Visontai Soma, Koller Tivadar, Lengyel Zoltán, Rátkay László, Balog Mihály, Rákosi Viktor, Bizony Ákos, Kálosy József és Ráth Endre.

Összesen 32-en tehát, Thaly Kálmán nélkül. Távollétüket kimentették, de esatlakozásukat bejelentették Sebess Dénes és Bedőházy János.

Az értekezletet Thaly Kálmán nyitotta meg. Elmondotta, hogy azért vállalkozik e szerepre, hogy a párt bomlását megakadályozza. Hivatkozik harmincötéves politikai multjára, mely kizárja annak a felfogásnak felülkerekedését, mintha ő a nemzeti követelésekből bármit is engedne. Elmondja, hogy a béke érdekében a párt vezetősége megbeszéléseket folytatott egymásközt és a kormányelőkkel. Ennek eredménye a következő határozati javaslat a melynek tartalma szerinte a párt tagjait kielégitheti. A határozati javaslatot este a pártértekezlet elé fogja terjeszteni. Szól pedig az következőképpen:

Thaly Kálmán javaslata.

„Mondja ki a függetlenségi és 48-as párt, hogy gróf Tisza István miniszterelnöknek a kormány bemutatkozása alkalmából tett kötelező ígéretei mellett a képviselőháznak 1903. nov. 30-án tartott ülésén a választási törvénynek módosítására vonatkozó kötelezettség vállalását tudomásul veszi és azoknak pontos megtartását, illetve teljesítését kötelezőszerűen és éber ellenőrizend. Azon esetben pedig, ha a képviselőház 1903. nov. 27-én a párhuzamos ülések tartásában a házszabályokba ütköző módon meghozott határozata hatályon kívül helyeztetik és ha a miniszterelnök a Ház előtt kinyilatkoztatja, hogy az ország joga ahhoz, hogy az államnyelv a hadseregben kellőképpen érvényesüljön, kétségbe nem vonható mert alkotmányunk szerint minden jog a nemzettől ered és annak életbeléptetéséhez az alkotmányos ténnyezőknek, de csakis ezeknek, együttes hozzájárulása szükséges: akkos kijelenti a függetlenségi és 48-as párt, hogy a képviselőház rende, mederben való tanácskozásainak folytatását lehetővé teendő: a rendkívüli és kivételes eszközöknek további alkalmazásától eláll.

Ugyancsak a párhuzamos ülések tárgyában hozott határozatnak hatályon kívül helyezése esetén, az 1903. évi ujoncjutalékról és az ujoncajánlásról szóló javaslatoknak soron kívüli tárgyalását nem ellenzi. Ünnepiesen kijelenti egyszersmind, hogy a párt egyik legfőbb programmpontjául vallott önálló magyar hadsereg intézmények létrehozatala, valamint az ehhez közeledést képező magyar vezényleti és szolgálati nyelvenek, nemzeti jelvényeknek, magyar tisztképzésnek, magyar katonai törvénykezésnek és egyéb nemzeti jogoknak mielőbbi életbeléptetése érdekében minden alkalommal teljes erejéből küzdeni fog és azokat napirinden tartandja.“

Utána

Bizony Ákos szólalt fel, azt hangoztatta, hogy a párt Tisza Istvánnal semmiféle megállapodásba nem mehet bele.

Kubik Béla a következő felszólaló ugyanazt a felfogást hangoztatta. Szerinte először a Tisza kormánynak előbb mennie kell, akkor lehet a békéről tárgyalni.

Bakonyi Samu szólalt fel ezután s a maga részéről külön határozati javaslatot nyújtott be. Ez így szól:

Bakonyi Samu javaslata.

A magyar nemzetnek az a törvényes joga, hogy a magyar hadseregnek, mint az összes hadsereg kiegészítő részének vezényleti és szolgálati nyelve a magyar államnyelv legyen: kétségbe nem vonható és a magyar nemzet ezen jogához, mint a magyar állam önállóságának egyik természetes követelményéhez annak tényleges megvalósításáig is ragaszkodik. Ha biztosítható, hogy a nemzet ezen elidegeníthetetlen jogának sértetlen fenntartása országos határozattal kimondatik, továbbá, ha a képviselőház a kettős ülésekre vonatkozó határozatát annak kimondásával, hogy az precedensül nem szolgálhat, hatályon kívül helyezi, a kormány pedig kö-

TOLNAI DÁNIEL

ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség

Debrecen, Piac-utca 49. szám,
 a főpostával szemben,

és gyermekcipőkben.

Olcsó árak.

telező kijelentést tesz arra nézve, hogy a házszabályokat a jelen országgyűlés tartamán érinteni nem kívánja: a függetlenségi és 48-as párt kész a parlamenttől rend helyreállítására érdekében az összes pártok megbizottainak közreműködésével tartandó tanácskozásban résztvenni.

Thaly Ferenc volt a következő szónok. Szerinte most a Ház előtt a pártoknak egy a Házelnök ellen való bizalmatlansági nyilatkozata fekszik, mely mindaddig elintézetlen. Ezt kell előbb elintézni a házszabályokon elkövetett sérelem reparálásával. A béke föltételül a legminimálisabbban a következő külön határozati javaslatában foglaltakat tartja szükségesnek:

A magyar nyelvnek, mint államnyelvnek gyakorlati érvényesítése az állam élet minden terén, úgy a magyar hadsereg terén is, egyedül a magyar törvényhozás (király és országgyűlés) hatáskörébe tartozik.

Thaly után

Visontai Soma beszélt, majd

Barabás Béla emelt szót. Ő a Thaly Kálmán-féle határozati javaslatot oly képen tartja kiegészítendőnek, — hogy a mennyiben a parallel-ülésekre vonatkozó házhatározat nem úgy helyeztetik hatályon kívül, hogy annak házszabálysértő voltát a kormány ki nem jelenti, akkor a régi párthatározat marad érvényben, mely tudvalevően az obstrukciónak a legkiméletlenebb fegyverekkel való folytatását mondotta ki.

A délelőtti megbeszélés belenyult a

kora délutáni órákban is és a megbeszélésből is már az a vélemény jegecesedhetett ki, hogy az esti 8 órára hirdetett pártértekezleten erős harcok lesznek a békejavaslat körül és egyhangu határozathozása több mint valószínű.

Papp Elek indítványára elhatározták hogy a ma esti értekezleten mindenképp előtt Rátkay biztosítani fogja Kossuthot a párttagok szeretetéről és kérni fogja, hogy tartsa meg a pártelnökséget. Mindaddig pedig, *mig a képviselőház ki nem mondja, hogy a kettős ülések bevezetése házszabályellenesen jött létre: semmiféle tárgyalásba a párt nem bocsátkozik.*

Ezzel az értekezlet délután fél 2 órakor véget ért.

A békepárt tanácskozása.

Délután 4 órakor **Kossuth** Ferenc lakásán gyűltek össze a függetlenségi békepárti tagjai. Az előértekezleten *huzsonheten* jelentek meg.

A harcipárt javaslatairól tanácskoztak, vitatkoztak másfél óra hosszáig és egyhangu határozattal megállapították, hogy az esti pártértekezleten az állásfoglalást *pártkérdésnek tekintik.*

A tanácskozáson a békepártiak nem tudták megállapítani: *többségben lesznek-e este?*

Ezért aggodalommal tárgyalták a kérdést, hogyan lehetne a párt ketté szakadását megakadályozni?

A döntő értekezlet.

A függetlenségi-párt körhelyiségében este 8 órára a párt összes tagjai megjelentek. Megállapították, hogy a

pártnak mind a hetvenhat tagja jelen van, a mi azt jelenti, hogy mindnyájan érzik, mily nagy jelentőségű a mai döntés a párt életére, sorsára s az egész országra nézve. Kétségtelen, hogy a helyzet kulesa e pillanatban a függetlenségi-párt kezében van.

Thaly Kálmán este félkilencor nyitotta meg az értekezletet, hangsúlyozva, hogy őt meggyőződésében és cselekedetében az önzetlen hazafiság vezeti.

A békepártiak remélik, hogy győzni fognak, mert állítólag a harcosok közül többen ingadoznak, többen pedig áttértek a békepárthoz.

Rátkay László meleg szavakban fejezi ki a párt osztatlan ragaszkodását Kossuth iránt és kéri őt a harcosok nevében is, hogy tartsa meg az elnökséget.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy elhatározását a körülmények további alakulásától teszi függővé.

Ezután sorban beuyújtják *határozati javaslataikat* **Thaly** Kálmán, **Bakonyi** Samu és **Thaly** Ferenc. — Ezzel megkezdődik az élénk vita.

A hangulat erősen kiélesedik. A harciasak közül többen — köztük **Pap** Zoltán, **Benedek** János — átpártolnak a béke híveihez.

Tíz óra után a vita bezárul és szavazásra kerül a dolog.

A döntés eredménye ez:

Thaly Kálmán javaslatára szavazott 46 képviselő, **Bakonyi** Samu javaslata mellett volt 30 képviselő.

Tehát a békepárt győzött.

*

A hős.

— *Vásári életkép.* —

Irta: **Maxim Gorkij.**

A vásáros tömegben egy öreg ember jár-kel. Szemöldökeit szigorúan összevonja de pillantása esdő és szomorú, Petyhűt orcáinak sötét bőrét hófehér tüskék borítják. Katonaköpenyt visel, mellén több érem s a Szent-György-kereszt lóg. Bal lába helyén egy nehéz, ügyetlen falábat cipel, amely elmerül a hóba és kerek lyukakat vág belé.

Az állandó vásári vevők ennek a szürke, imbolygó alaknak látásánál elfordulnak. arcukat az aggodalom, elégedetlenség és unalom kifejezése tölti el. Az öreg elhalad mellettük s a parasztok szekeréhez megy, akik a szomszédos falvakból jöttek a vásárra. Megáll a szekere előtt s a komoly vásárló hangján kérdi:

— Jó libák ezek?

— Finom fajta! Nézze meg csak jól! . . . Csupa zsír!

A vén katona kezében méregeti a szárnyast, minden oldalról figyelmesen megsejleli, meg is szaglászsa . . . hirtelen azt mondja az eladónak:

— Látná csak egyszer Bulgáriában a ludakat! Olyan nagyok ott, mint a sertések . . .

— Hol? Mondja?

— Bulgáriában . . . a Balkán-hegység mögött . . . ott ahol az orosz-török háború folyt . . . Skohelev tábornok ur ő excellenciája volt a vezér . . .

— Igen . . . igen, hallottunk felőle — felelt a paraszt de hátlátta azokat a ludakat?

— Látod ezt a keresztet? — folytatja a katona és rámutatott ujjával a mellén levő Szent-György-keresztre — sajátkezűleg tűzte a mellemre!

A katona arca megrezzen, szemei ragyognak és keshedt sapkáját kacéran igazítja fölére.

— Stázsamester Migunow, hurrá! Sajátkezűleg bizony!

— Hát megveszi a ludat bajtárs? — kérdezi közömbös arccal a paraszt.

Eszrevette, hogy nem vásárló áll előtte és szemével jobb vevő után kutatott; nem is ügyelt többé a katonára, kinek lelkesedése fokozódott.

— Ivanovits, a kommandans is . . . így szólt hozzám egy napon . . . Migunow . . . valóságos sas vagy! . . . És meg is csókolt . . .

— Ne állongj itt, bajtárs . . . kóródj az utból, hiszen elzárod az utat vevőimtől, — felelt a libakereskedő s elküldi a katonát szekere mellől. Az öreg nem sértődött meg; csak szemei lesznek bátyadtabbak. szemrehányóan tekint a parasztra, mélyen szemére huzza sapkáját s eltávozik a szekertől. Körülötte sűrűforog a tömeg, mindenki el van foglalva ezerféle hang röpök a légben. Tarka élet hullámszik a téren és a vén katona visszaemlékszik azokra a tivornyákra, melyeket a hadjáratok alkalmával csaptak s visszaidézi emlékébe a tábori életet. Nagynehezen átvonszolja magát a nyüzsgő sokadalom és keresi emberét, a ki meghallgassa hadiélményeit, akinek elbeszélhetné, hogy miként sikerült magát Ja-Ságránál a töröktől szorongatva csapatát élén kivágni . . . De nagyon szeretne beszélni élete legdicsőbb napjáról, mikor tábornoka oly hősnek mondotta! . . . De nem talált hallgatót, senki sem érdeklődik ezek iránt a dolgok iránt hogy hol és miképp vesztette el lábát, s miért kapta azt a keresztet . . .

Olyan elhagyatottnak érzi magát és ez a semmibevevés annyira sérti; nem szenvedheti ezeket az eladókat s vásárlókat. Sokszor nézett szemébe a halálnak

Megnyílt! Legolcsóbb czipő és csizma bevásárlási forrás!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy a Főtéren levő cipész műhelyemet megnagyobbítva, a Csapó-utca 5. szám alá elhelyeztem és a tisztelt közönség nagybecsű igényeinek megfelelőleg czipő és csizma árukkal rendeztem be. Rendeléseket mérték után a legdívatosabban készítik. Javításokat 24 óra alatt intézek ell. A közönség pártfogását esdve, maradok mély tisztelettel **Lebovits Zsigmond**, cipész

A néppárt békefeltétele.

Budapest, dec. 4. A néppárt esti értekezletén határozatot hozott, mely szerint

ha a kettős ülésre vonatkozó határozatot visszavonják

és ha a Tizsakormány lemond: akkor a néppárt megszavazza az njonejavaslatot és az indemnitást.

Ausztria és a honi ipar.

Írta: Sugár Ottó.

Mint egy arculesapás, mint egy maró önvád érint bennünket a híradás, hogy Ausztria elérkezettnek látja az időt arra, hogy honi ipara társadalmi felkarolása érdekében mozgalmat indítson.

A mig mi beszélünk, a mig mi nagy hűbóval már évek óta folytatjuk az előkészületi orációkat, a mig mi ontjuk az ujságocskéket, Ausztria, a csendes óvatos Ausztria a tettek mezejére lép és komolyan felemeli szavát saját ipara társadalmi felkarolása érdekében.

Nem nagy dolog ami odaát történt, Csupán csak az, hogy az alsó-ausztriai iparegyesület felismerte egy hatalmas agitációnak szükségét, mely ugy a nagy-közönség, valamint az iparosok összes beszerzéseit az osztrák ipar javára fogja fruktifikálni. Plauzibilissé akarja tenni az egyesület a társadalom minden rétegének mily indokolatlan a külföldi iparcikkek preferálása, mily botor feltevés, hogy az osztrák áru minőség dolgában nem áll a világverseny kellő színvonalán. Nem sokat akar az egyesület, csupán azt, hogy minden fillérnyi beszerzésénél, egyenlő

feltételek mellett „honi“ iparcikket vásároljon a társadalom.

Aki ismeri a politikailag züllött, de közgazdaságilag érett, a politikailag széjelhuzó, de gazdaságilag összeforrott osztrákok céltudatos szívósságát, tisztában lesz azzal, hogy az alsó-ausztriai iparegyesület nemcsak azért határozott, hogy határozatot hozzon, hanem hogy egy nagy nemzeti agitáció magvát akarta elhinteni, amelynek megindítása után Ausztria nemsokára visszhangozni fog a csatakiáltástól: „honi iparcikket vásároljunk“.

A szégyen pirja borítja arcunkat, midőn az osztrák iparpártolási mozgalom megindításáról hírt adunk. Szégyeljük, hogy amit mi vetettünk, annak más aratja le gyümöleseit, hogy azon igazságokat, melyeket mi hirdettünk, más fordítja a hasznára.

Mi előbb éreztük, mint az osztrák, hogy a kiélesedett versenyviszonyok, az internationalis közgazdasági helyzet kaleidoskopszerű bizonytalansága következtében, a nemzeti érzésre, mint a népelet legstabilabb mozgatójára kell appellálni, mi előbb voltunk tisztában azzal, mint osztrák szomszédunk, hogy a termelés megvédése érdekében mozgásba kell hozni azon hurokat, melyek a nép minden egyes tagját hozzákapcsolják az édes hazai anyaföldhöz.

Mi előbb hirdettük az ígét, hogy szervezni kell a mi népünket a külföldi ipar ellen, hogy meg kell vele értetni azt az igazságot, hogy a mai korban hazaszeretet és a hazai ipar pártolása azonos fogalmak. A mienk az elsőbbség

annak hirdetésében, hogy a nemzeti, a testvéri érzelmet, azt az erőt, ösztönt, amely a nemzeti államok fundamentuma át nem hatolható fallá kell tömöríteni, melyről visszapattan az idegen ipar, az idegen anyagi érdek minden támadása.

Előttünk nem volt új az igazság, hogy a közgazdasági érdekek védelmébe bele kell oltani a nemzeti érzés nemesítő anyagát, hogy létre hozzassuk azt a közgazdasági államot, a melynek a nemzeti érzés képezi sziklaszilárd alapjait.

Szemünk tisztán látta az igazságot és tudta azt is, hogy a közgazdasági érdekek nemzeti védelmének szervezésében nekünk egy nagy előnyünk van minden más nemzet felett.

Az a nagy előnyünk, mely minden szabadságharc sikeres megvívásának egyik előfeltétele. *Mi vagyunk az elnyomottak és ebből az igazságból hatalmas szellemi tőkét tudunk volna kovácsolni magunknak. A mi népünk szeme könnyebben ismerte volna fel az igazságot mint az osztrák, mert fájóbban érezi a rablánc nyomását, a mi ügyünk győzelmét szaturálni lehetett volna a legfenségesebb általános nemzeti ügy kristálytiszta motivumaival. Mi nem több függetlenséget akarunk, mint az osztrák, a kinél csak arról van szó, hogy számtalan erőforrását még egygyel gyarapítsa, mi függetlenséget akarunk és le akarjuk rázni a jármot, mely nemzeti fejlődésünket akadályozza.*

Mi elértük volna, jobban mint akárki hogy a földből kaparthattunk volna egy hadsereget, melynek minden egyes tagját áthatotta volna az érzés, hogy a nemzetért nemcsak meghalni dicsőség, hogy a nemzetért, a nemzet közgazdasági felvirágzásáért élni a legszentebb erkölcsi kötelesség.

És ime a gazdag, a hatalmas Ausztria, mely bennünket közgazdaságilag ugyis anektált, most anektálja, nemcsak a mi népünk anyagi teljesítési képességét, hanem kisajátítja azt az eszmét is, mely a jövő fejlődésünknek egyetlen biztosítóka, politikai tatárjárásuknak összes ellensúlyozója lett volna,

Kicsavarja kezünkből a Lehel kürtjét és az ő népét hijja vele csatasorba, Nem elégszik meg az egész világgal, mely neki nyitva áll, nem Magyarországgal, mely legyőzöttten lábainál hever, hanem a nemzeti érzés nagyítóüvegén át akarja megrostálni polgárainak minden egyes fillérért. A saját szempontjából helyesen cselekszik, mert a nemzetközi fogyasztás csatornáit bedugulhatnak, Magyarország számára elveszhet, de nem veszhet el a saját népe, mely él, dolgozik és minden elköltött fillérével gyarapítani akarja hazája boldogulását,

és nem rettegett tőle, ezek pedig mind megrémülnének a halál látásától. Némi képp vigasztalja, hogy azok rosszabbak nálánál. Nekik nincs Szent György-keresztjük és soha sem lesz a mellükön, mert soba sem lehet belőlük hős.

Mindamellet nagyon szeretne valakire akadni, aki meghallgatná és akinek elmondhatná, hogy milyen vitéz velt a vén Migunow. Reggeltől-estig félig már meg is fagva jár-kei a vásárban s csak az a vágy sarkalja, hogy elményeit elmondhassa. Már többször belefogott elbeszélésébe, de sohasem tudott a végére jutni. Senki sem akar hős totteiről halhali. Az öreg Migunow érzi, hogy ő már felesleges a földön; senkinek sincs már reá szüksége, mindenki megfedekezett már róla Mély keserűség fogta el az emberek ellen. Benső dühtől telve jár-kei meglökdösi a szembe jövőket, látszólag szándék nélkül tényleg azonban szándékosan, ez legalább könnyit a lelkén.

Időközönként betér a kocsamába. A gazda és pincére ellenséges és gunyos módon fogadják. Boszankodnak már a vendég miatt. Amig csak ki nem boszantják, egyik asztaltól a másikhoz megy és keres egy hallgatót. Ha talál

egy olyat, — ah! — akkor rögtön megváltozik az öreg hangulata; beszéde szaporas lesz, szemei felcsillannak, arca a büszkeségtől megdagad s mintegy utánozva az ágyuk döngését, hangos szóval kiáltja a vezényszókat... Kacagnak rajta, de ő nem hall semmit, mert hiszen ő lélekben olyan távol messze van innen ezektől az emberektől — messze... a Balkán hegységei mögött, ahol itta vérért a föld, ahol lelke egykor lángba égett, hol igazi célját látta életének... Melegedni akar ennek a multnak tüzénél és mindig jobban szítja azt a lángot...

— Katona uram! Takarodjék már, hiszen elaltat már bennünket unalmas mondásaival!

A pincér kikérgeti... Ő meg felkel és falábával hangosan topogva elhagyja a termet, mig szive hevesen dobog a feltámadt emlékek hatása alatt. Egy madárkereskedőnél lakik. Ha hazaér, bemászik szük de meleg vackába és ha ezen a napon sem sikerült hőstetteit végig elbeszélni, ott dörmögi magában:

— Sátán fiai... bizony nem ártott volna nekik, azoknak az ördög atyafainak, ha meghallgattak volna...

Darvass Testvérek.

NŐIDIVAT ÁRUHÁZA

Főtér a Hungária kávéház mellett.

Tisztelettel értesítik a Debrecen és vidéke t. hölgyközönségét hogy őszi bevásárlási utjokról visszaérkezve

az őszi és téli ujdonságok, női és gyermek felöltők

legdivatosabb és legszebb darabjait szerezte be.

De mit szóljuk akkor mi, a kiknek nincs egyebünk ennél a nemzeti érzésnél a kik nem hatalmi viselkedéssel, hanem fenmaradásunkért akarjuk megforgatni a kardot.

Eltűrhetjük-e, hogy a míg a nemzeti érzelmek hullámverése szomszédunkhoz is eljutott, eltűrhetjük-e, hogy kicsinyes pártoskodásoknak, alárendelt személyi kérdéseknek zsákmányul dobjuk legszentebb ügyünket. Beérhetjük-e azokkal a halasztásokkal, azzal az elodázással, melyet állítólag politikai tekintetből örökösön ránk akarnak diktálni, elfogadhatjuk-e készpénznek azokat az örökös ígéreteket, melyek ólomsúlyként nehezede- nek tagjainkra.

A férfiakhoz szólunk, nem a párt-emberekhez, a hazafiakhoz, nem a hivatásszerűen politizálókhöz. Kérdezzük, nem érkezett-e el még a tizenkettedik óra arra hogy csatasorba állítsuk ezt a nemzetet, legszentebb gazdasági érdekei megvédésére? Nem kell-e egygyé olvadni minden magyar embernek abban a törekvésben, hogy végre-valahára felépítse a nemzeti iparpártolásnak templomát. Tűnjenek el a kicsinyes ellentétek, vesszenek el a személyek, csak kerüljön győzelemre az ügy, a nemzeti ipar megváltásának szent ügye. Ti férfiak, akik harcosoknak mondjátok magatokat, körülöttetek már süvitenek a golyók és ti tanakodtok?

KÖZIGAZGATÁS.

× **Városi közigazgatási bizottság.** A város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órakor tartja meg Kovács József polgár-mester elnöksége alatt a havi rendes ülését. Az ülés a szokott helyen, a városháza nagy tanácstermében lesz megtartva.

A zenede ünnepe.

Simonffy igazgató ünneplése.

— dec. 5.

A Debreceni Zenede igazgatójának, németujfalusi Simonffy Emilnek 20 éves jubileuma alkalmából december 20-án d. e. 11 órakor saját dísztermében Simonffy Emil igazgató 20 éves igazgatói működésének megünneplésére diszközgyűlést tart este pedig pontban 6 és fél órakor az „Arany Bika” szálló termében társas vacsorával egybekötött hangversenyt rendez. A társasvacsorát esetleg tánc követi. Az ülőhelyek iránti igények legkésőbb december 15-ig Tóth Béla gyógyszerész, Kövy Lajos bankigazgató vagy Dr. Márton Kálmán ügyvéd uraknál bejelentendők. A jegyeket idejében kézbesítik.

Vacsora jegyek 4 koronáért Tóth Béla gyógyszerésztárában, Zádor Lajos divattermében, Kövy Lajosnál a Közgazdasági Bankban és az Arany Bika szálló irodahelyiségében december 18-ig váltathatók.

Az ünnepi hangverseny műsora ez:

1. *Himnusz.* Erkel F. Füredi József vezetésével mellett előadja a vegyes kar vonós-zenei kísérettel.

2. *Abránd 36 mű.* Haendel-Franco. Gordonkán előadja: Füredi Samu

Füredi Samuné urnő zongorakiséréte mellett.

3. *Ah! Perfido, 65-ik mű* Baethorven. Eneklő: Bognár Matild urnő Zivuska Ferencné urnő zongora kíséréte mellett.

4. a) *Andante* Brück Gyula.

b) *Magyar vonós négyes* Füredi József. Előadják: 1-ső hegedűn Füredi József, 2-ik hegedűn Dr. Spitz Lipót, mély hegedűn Pásztor Gyula, gordonkán Füredi Samu urak.

5. *Sajka dal, 37-ik mű.* 6. szám, Tschikowsky Péter. Előadja: a vonós-zenei kar, Füredi József ur vezetésével.

6. *Rákóczi.* Liszt Ferenc. 2 zongorán előadják: Füredi Samuné és Steinacker Viola urnők.

Protestáns estély.

A Bethlen Gábor-kör Debrecenben.

A reformátusok debreceni főiskolájának Hittanszaki Onképző Társulata a budapesti Bethlen Gábor Kör-rel együtt a kálvinista öntudat ápolása s emelése céljából, december hó 13-ik napján rendezi a Bika szálló dísztermében országos nyolcadik Protestáns-Estélyét, melyre úgy Debrecen szab. kir. város ős kálvinista lakosságát, mint az ország összes protestánsait szeretettel s tisztelettel meghívták. Számozott ülőhelyek ára 1 korona. Pályajegy ára 5 korona. Jegyek december hó 4-től kezdve Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. Kezdeté pontban 5 órakor. A jövedelemből városunk szegény gyermekeinek bibliát vásárolnak, és ajándékoznak, amely nemcsak célra felülfizetéseket is köszönettel fogad s hírlapilag nyugtázza a rendezést.

Műsor:

I. rész: 1. Fölszállt a menybe. Szövegét írta Szaboleska Mihály, Férfikarra szerző Aggházy Károly. Előadja a főiskolai énekkar.

2. Megnyitja az estélyt Harsányi Pál a debreceni H. O. T. elnöke.

3. A Protestáns jellemről szabad előadást tart Lie Lencz Géza tiszaroffi ref. lelkész, theologiai magántanár.

4. Édes anyámnak. Írta Szaboleska Mihály, szavalja Szilágyi Vilma urhölgy a debreceni ev. reform. tanítónőképző növendéke.

5. a) *Berceuse de Phyllis* (a XVII. századból), b) G. F. Händel: *Menuet de l'Opera Berenice.* Előadják: Pásztor Gyula I. hegedűn; Medgyesi Pál, Karakas István és Janka Sándor II. hegedűn Lassgallner August violán, Tóth János cellón, Harsányi Géza nagybőgőn.

6. A budapesti Bethlen Gábor Kör-ről beszél ifj. Kelemen Mór. a Bethlen Gábor Kör elnöke.

7. *Ráchel siralma.* Írta Arany János Szavalja Erdei Károly debr. hittanhallgató.

15 perc szünet.

II. rész: 1. A forradalom reggelén Elbeszélés, írta és felolvassa Ritoók Emma urhölgy, a budapesti Bethlen Gábor Kör alelnöke.

2. Költeményt olvas fel Gyökössy Endre joghallgató, a Bethlen Gábor Kör tagja.

3. *Rákóczi harangja.* Melodráma. Írta és szavalja Maday Gyula bölcészethallgató, zenéjét szereztte Lengyel Dezső jh. zongorán kíséri Angyán Béla jh.

4. Záró imádságot mond Baja M. debreceni hittanhallgató.

5. XC. Zsoltár. Közének.

A zongorát Szendrő Sándor sziveségéből engedte át.

Az ünnepélyek sorrendje:

1. Erkezés Debrecenbe december 12. d. u. 3 óra 26 perckor. Az érkezőket a főiskolai ifjuság nevében üdvözli Csiky Lajos theol. dákán a H. O. T. felügyelő tanára.

2. Este a színházban díszelőadás. Színpadra kerül Simonyi öbester.

3. December 13-án d. e. pontosan 9 órakor ünnepi Istentisztelet lesz a főiskola oratoriumában, következő sorrenddel a) Közének. b) Téged hiszünk, Bognártól. Eneklő a főiskolai énekkar. c) Imádkozik Benkő Vince budapesti hittanhallgató. d) Egyházi beszédet mond: Harsányi Pál debreceni senior. e) 76. dics. Főfikkarra Sz. Nagy Károlytól. Előadja a főiskolai énekkar. f) Közének.

4. Istentisztelet után délig a kollégium s a város nevezetességeinek megnézése.

5. Délután fél 3 órakor a Csokonai szobor megkoszorúzása, hol beszédet mond Miklós Elemér bölc. hallg. szaval Oláh Gábor bölc. hallg.

6. Délután háromnegyed 3 órakor a szabadságharc megkoszorúzása, hol beszédet mond Nemes Elemér hittanhallg., szaval Dobra Jenő hittanhallg.

7. Délután 3 órakor a gályarabok emlékoszlopjának a megkoszorúzása, hol beszédet mond Barsy Károly okl. mérnök, szaval Farkas Imre.

8. Este 5 órakor Protestáns-Estély a Bika szálló dísztermében.

9. Protestáns-Estély után közvetlenül társasvacsora a Bika-szálló nagy éttermében. Személy-jegy 2 kor.

10. December 14-én d. e. 10 órakor ifjusági nagygyűlés a főiskola oratoriumában.

11. December 14. délben 12 óra 18 perckor indulás vissza Budapestre.

H I R D É S.

Naptár. szombat, dec. 5. Róm. kath. Krizolog prot. Borbála görög orosz (november 21) Dek. Zsidó: Kislav 15. Nap. kel: 7 óra 16 p. nyugszik 3 óra 52 p. Hold kel 4 óra 11 p. délután, nyugszik: 6 óra 22 perc. reggel.

A képkiallítás.

— Második nap. —

Tegnap volt a második napja, hogy városunkban a Simonffy-utcai iparos otthon dísztermében az országos képzőművészeti társulat kiállítása, a helyi művészek műveivel szép és tekintélyes számban kiegészítve megnyitott.

Örömmel adhatjuk tehát hírvül, hogy a képtárlat megtekintésére a közönség szép érdeklődést tanúsított már eddig is s reméljük, hogy azt fog tanúsítani ezentúl is.

A megnyitás napján értesülésünk szerint mintegy 256, tegnap pedig 355 jegy fogyott el, a mi tekintettel az e napokban előfordult egyéb vonzó dolgokra, igazán szép eredmény.

Hisszük, hogy a látogatók száma ezentúl még inkább fog napról-napra gyarapodni, hiszen a tárlat maga művészeti értékén és az azzal nyújtott szépirodalmi szórakozáson felül egyúttal igazán kellemes találkozási helye is ez idő szerint városunk ur társadalmának.

Sajnos azonban, hogy az Iparos otthon a tárlat céljaira felajánlott hely

a közönség nagy számu és örvendetes látogatása miatt — szük!

Ugy halljuk azonban, hogy a város kárpótlásul azért, hogy az idén nem adott a tárlatnak helyett az idei tárlaton (más nagy és intelligens városok példájára) több ezer koronányi képvásárlást számdékozik eszközölni.

Ha igaz lesz, igazán derék dolog is lesz és baosületére válik Debrecennek!

Tegnap estig különben a tárlatban a következő vásárlások történtek:

97. sz. Bosznay István: Aberdonri part. Olajfestmény. 120 kor. Megvette Szoboszlai Sándor törv. bír.

144. sz. Kapás Sándor: Ifjuság. Szobormű. 25 kor. Megvette Komlóssy Arthur.

Kézdi Kovács László: Őszi dal. Megvette Jászi Viktor jogtanár.

A tárlatra utólag érkezett meg még Kézdi Kovács László 3 pompás olajfestménye, melyből egyik (Az őszi dal) már is elkelt.

Továbbá Glatter Simontól Kőrös tisztító leány egy igen bájos kis méretű olajfestmény ára 750 korona.

A tárlat egyébként naponként délelőtt 10—1-ig és délután 4—7-ig van nyitva.

Belépő jegy köznapon 60 fill. vasárnap 40 fillér.

A közönség szórakozására a figyelmes rendezőség ma délután a tárlaton eigányzenéről is gondoskodott, melyre felhívjuk közönségünk figyelmét. A zenét a tárlaton ma Riez Károly jeles zenekara fogja szolgáltatni.

* Puky Gyula főispán elutazása.

Puky Gyula főispán tegnap este a személyvonattal Budapestre utazott. A főispán felmentése s az új főispán kinevezése a legközelebbi napokban meg fog jelenni a hivatalos lapban. Puky Gyula akkor rövid időre azonnal visszatér Debrecenben hogy végső bucsut vegyen a vármegyétől és a várostól. Mielőtt Puky Gyula Debrecenből véglegesen elköltöznék és a közönség kifejezhetné hozzá való háláját és szeretetét, annyit addig is feltétlenül kijelenthetünk, hogy Puky Gyula csak a hivatalából költözik, de közönség szívéből nem.

* **Kiküldetés.** Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg Budapesten Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter, avagy akadályoztatása esetére. Thaly Kálmán akadémiai tag városunk egyik képviselőjének elnöklése alatt a Múzeumok és Könyvtárak országos szövetségének gyűlését. A gyűlésen városunk nevében Oláh Károly közművelődési tanácsos fog részt venni, aki a gyűlésre a ma reggeli vonattal a fővárosba már el is utazott.

* **Páholyok a jurista bálra.** Minél inkább közeledik a jurista bál ideje, =

annál jobban szaporodik — a rendezőség dolga és gondja. Tudvalevő hogy a bálók iránt sok olyan érdeklődő is akad, kik tulajdonképpen tényleg benne részt nem vesznek, de mégis ott vannak. Ezek a nézők, a páholyok közönsége. Nálunk e részben elég szerencsés a néző közönség helyzete, mert a Bika pompás dísztermében e célra aránylag sok és szép páholy van a díszterem emeletén, Igen ám, de a bál iránt viszont oly nagy az érdeklődés, hogy még e szép számukényelmes páholy is kevésnek bizonyul rendszerint. Figyelmeztetjük, tehát az érdeklődőket, hogy páholyhelyek megszerzése iránt e részben a bálbizottság háznagyánál: Dr. Vargha Elemérnél (Városháza első emelet) mielőbb érdeklődjenek és intézkedjenek, nehozz a bálbizottság hibáján kívül ennek híjával maradjanak a közelendő bál idején.

* **Vasutasok előléptetése.** A most folyó esztendő előléptetési viszonyai a vasuti hivatalnokokra nézve tudvalevően nem voltak kedvezők. A politikai válság azonban láthatólag vége felé közeledik és így e kereskedelmi miniszteriumban nagyfokú tervek készülnek, melyek nagyobb mérvű előléptetésekkel kecsogtetik a vasutasokat. A magyar államvasutak igazgatósága legutóbb 33 főhivatalnok nyugalmába való küldését rendelte el s a nyugdíjazások száma még jóval nagyobb lesz s a tömeges nyugdíjaztatások körülbelül ötszáz tisztviselőnek az előléptetését fogják maguk után vonni. Beavatott helyről vett értesülésünk alapján teljes bizonyossággal jelenthetjük, hogy az előhaladók közül számosan lesznek a debreceni vasutasok köréből is. Újra mindazok a tisztviselők, akik már régebben nem léphettek elő, fizetések arányában recompenciációban fognak részesülni.

* **Szakosztályi ülés.** E hó nap 7-én délután 4 órakor az ipartestület nagytermében, a fodrász szakosztály ülést fog tartani. Az ülésre már most felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

* **Öngyilkos asszony.** Tegnap a Kölcsey utca 6 számú házban egy asszony öngyilkossági szándékból zsirosszóda oldatot ivott. Az életét megunt asszonyt Harangi Jánosné szül. Szabó Juliánnak hívják. Az erős méregtől rosszul lett és a házbeliek észrevették, hogy baj van, azonnal rendőrért küldtek, a ki az öngyilkos asszonyt kivitette a kórházba, a hol az orvosok rögtön ápolás alá vették. Azt mondják, hogy Haranginé a férje rossz bánásmódja keserítette el annyira, hogy ily végzetes tettet követett el.

* **A szerelmi regény vége.** Egy szerelmi regénynek szomorú játékaról veszünk hírt Nádudvarról. Enderseh Leó dr, a biharmegyei kórház volt segédorvosa elhunyt élete tavaszán hirtelenül.

Enderseh Leó dr. tudásával és rokonszenves modorával úgy a vele érintkező közönség, mint szaktársai szeretett és becsülését megnyerte. A neve különösen érdekes szerelmi regénye révén lett ismeretes. Hivatásának teljesítése közben benn a betegek és haldok-

lók világába gyuladt szíve szerelmemre még nagyváradi orvos korában egy madonna arcu apáca iránt, a ki rajongó önfeláldozással végezte, mellette és sokszor vele együtt a betegápolás magaslatos feladatát.

Szabinának hívták a szép irgalmas nővért, a ki viszonzta a fiatal, ideális lelkű orvos szerelmét. A betegek mellett átvirasztott éjszakákon álmodoztak a boldogságról, míg egyszer aztán elhatározták, hogy szép álmaikat valóra váltják. Szabina kilépett az irgalmas nővérek rendjéből és fekete apáca ruháját felelerélte fehér menyasszonyi ruhával. Egy évvel ezelőtt vezette oltárhoz Enderseh Leó dr. a kit aztán Nádudvaron választottak meg orvosnak.

Ott éltek a legpéldásabb boldogságban és egyetértésben a tegnapi napig, mikor a kegyetlen végzet hirtelen sötét tragédiává változtatta át szerelmi idilljüket. Enderseh hirtelen rosszul lett és pár pernyi agónia után kiszenvedett a fiatal, szép jövőre hivatott orvos. Hogy mi okozta tragikus halálát, azt még eddig nem lehetett megállapítani.

A megdöbbentő gyászbeszéd hírére tegnap hozta meg a táviró Nagyváradra is, hol előbb működött. Két szép koszorút is küldtek Nagyváradról a fiatal orvos ravatalára: egyiket a biharmegyei kórház orvosi kara, a másikat pedig a nagyváradi orvosok kara.

* **Halálozások.** Elhunytak tegnap a következők: Kozák József 69 éves, Kalmár Róza 21 éves és Gabei Sándorné 72 éves.

* **Az állami tisztviselők fizetésrendezése.** Megbízható forrásból megértesítik a hogy a kormány a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat alapján a f. évi költségvetés keretébe felvette hogy a kisebb javadalmazású tisztviselők fizetésüknek 15 százalékt, a nagyobb javadalmazásúak pedig 10 százalékat kapják fizetésemelésül. Ezzel szemben a költségvetés keretébe jutalmak és segélyek címén beillesztett összegnek azonban csak 50 százalékat osztják ki az állami tisztviselők között.

* **A világ minden részéből.** Angliának és Észak-Amerikának még a szegény népe is buzakenyeret eszik. Európában a legtöbb országban a rozskenyér divik. Oroszországban árpakenyérrel, míg a Lappföldön fenyőfaporról kevert zablisztból készítenek kenyert. A Jeges-tenger lakói zuzmót, a déli szigetek lakói a banánfa gyümölcsét gyurják kenyérré.

A föld összes városai között New-Yorknak van a legtöbb zsidó lakos.

Artemiev orosz mérnök egy hajlékony ruhapáncélt talált fel, mely megvéd 150000 volta erejű áram ellen.

A washingtoni kormánytól öt olyan asszony huz nyugdíjat, kiknek férjei a 120 év előtti szabadsághareban szolgáltak.

Sir Edward Fred angol geologus a föld kora című munkájában bizonyítja, hogy a föld keletkezése óta 450 millió év múlt el.

Keresztély dán királynak van a legértékesebb madártojás-gyűjteménye: ér-

URIÉS NŐIRUHAKAT

LEGSZEBBEN TISZTIT

Férfi ruhákat szakember javításával.

Arabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézete.

Debrecen, Széchenyi-u. 42.

tékét körülbelül 400000 koronára becsülik.

Irország lakosainak száma ötven év előtt 8 millión felül volt, ma csak négy és fél millió.

* **Párbeszéd.** Gyurka: Papa, te hol születél?

Papa: Kenderesen, fiam.

— És mamuska hol született?

— Valpór, fiam.

— És én hol születtem?

— Budapesten, fiam.

— Igazán érdekes, papa, hogy mi hárman így összekerültünk.

* **Draga királyné ékszerai eladók.** A Daily Mail-nak egy híre szerint Petrovics Krisztina, Draga ugy a maga és testvérei nevében többek előtt kijelentette, hogy megélhetésükre kevés a Draga hagyatékából kezeikhez folyt 127.000 frank, amiért készek eladni nővéruknek kezeik között levő ékszereit,

* **Ingatlanok forgalma.** Vadon Sándor veszi a debreceni 1273. sz. tjkvben foglalt Ozga Antal és neje Nyil utca 140. számú házat árverésen 4100 koronáért. — Gerébi Pál veszi a debreceni 6426. sz. tjkvben foglalt 11 hold 900 négyszögöl majorsági földet övv. Hanke Léviné és társaitól 12,400 koronáért.

* **Rövid hírek.** Aradás. A napokban volt esőzések folytán a felvidéki folyók, különösen a Hernád, Latorca, Vág és Garam nagyban áradnak, de a Duna is árad. — **Óriási rablás.** A volhiniai Sotomér városban Sachs Mérie nevű kereskedőtől ismeretlen tettesek 115,000 rubel készpénzt, 127,000 rubel értékű értékpapírokat, azonkívül nagy mennyiségű ékszert és aranyat raboltak el. — **109 éves matróna halála.** Heller Regina asszony, aki Helfy Ignác unokanővére volt, Algyógyon 109 éves korában meghalt. — **Kivégzett miniszter.** A koreai hadügyminisztert Likitót eddig ismeretlen okból kivégezték. — **Milliomos kutya.** Jean Lorraine marseilleti kereskedő végrendeletében félmilliót hagyott kutyájára a család legérdemesebb tagjára. A dolog magyarázata az, hogy a jeles Kasztor egyszer megmentette gazdája életét. A tudóvész. 1902. év folyamán Debrecenben 18, Hajdúvármegyében 53 egyént pusztított el.

LETZTER IOZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatbanok.

* **Kivételes ajánlat, ritka alkalom.** Női divatüzletem legközelebbi átalakulása következtében nagy kiárusítást rendezek. — A raktáromon levő finom francia, angol és belföldi ruha szöveteket. Selymeket kész blousokat női- és gyermek-felöltöket és egyéb női divatcikkeket a legolcsóbb beszerzési áron alul kiárusítom. A nagyérdemű női közönség figyelmét ezen ritka kedvező alkalmi eladásokra tisztelettel felhívom. Kiváló tisztelettel vagyok Zádor Lajos.

* **Karácsonya díszek** nagy választékban. Csak saját gyártmányu cukorkák, habüttemények, mandulás karikák, tea sütemények és piskócskák kaphatók Riesz Lipót cukrásznál.

* **Legszébb legolcsóbb karácsonyi és újévi ajándék.** A közeledő karácsonyi és újévi alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármi nemű megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjék.

Felvételek naponta borus vagy esős

időben is délelőtt 9 órától délután 4-ig. Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét Platin nagyítás auqarel pastel és olaj festményeimre.

Bármily kis és régi fénykép után életnagyságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű platin nagyítást 12 koronáért kerettel együtt. Specialista gyermek felvételben. **Balkányi Antal fényképész műterme piac-u. 81.**

* **Kaiser Salamon** Debrecen, Hatvan utca 2. szám. Részletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatárak, fehérneműek, férfi, fiu és leány ruhák tükör és képek raktára.

* **Olvasóink figyelmébe ajánljuk,** hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztítsassák. Főüzlet Bathányi u. 2. sz. a. Műhely Vár u. 7. sz. zenede során.

* **Használja a híres Hajdusági bajszpedrőt.** Egy doboz ötven fillér. Kapható Debrecenben Tóth Béla gyógyszerárában.

* **Ne határozzon addig** hogy mit vegyen Karácsonyi ajándékot férfi ismerősének mi meg nem tekinti az alföld legnagyobb tajték pipa metsző üzletét a városházával szemben a Debrecen sör-csarnok mellett. Hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfi részére.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar testvérek zenekara játszik.

TAVIRATOR.

Jókai a Rivierán.

Budapest, dec. 4. Jókai Mór megrongált egészségének helyreállítása végett a Rivierára utazott, a hol a téli hónapokat akarja tölteni. Jókai Nizzában telepedett meg, a hol esendes visszavonultságban tölti napjait a Promenade des Anglais-n lévő Villa Perrotban.

A Vatikánból.

Róma, dec. 4. A pápa tegnap fogadta a cseh és ruthén szeminárium tagjait.

Osztrák képviselőház.

Bécs, dec. 4. A beérkezetteket ma is szó szerint olvasták fel. A honvédmiszter előterjeszti az 1904-re szóló ujonc javaslatot, a mely szerint a közös hadsereg, a haditengerészet és a honvédség részére az eddigi ujoncjutalék igényeltetik.

Spanyol kormányválság.

Madrid, dec. 4. A király tegnap este a törvényhozás két kamarájának elnökeivel tanácskozott. A szenátus elnöke a Villaverde kabinet megtartása mellett foglalt állást. A Numero azt hiszi, hogy a válság csak részleges lesz. Hír szerint a földművelésügyi, hadügyi, belügyi és közoktatásügyi miniszterek kiválnak a kabinetből, míg a pénzügyminiszter átveszi a belügyi tárcát, Villeverde pedig a miniszterelnöki tárcán kívül a pénzügyi tárcát.

Az athéni diák zavargás.

Athén, dec. 4. Letartóztattak egy ujságíró, mint a diákzavargások kezdeményezőjét. A lapokban heves vitatkozás folyik a kamara feloszlásának kérdése

körül. A Dellijaniszták kitarotán a feloszlás mellett foglalnak állást.

Gabona tőzsde.

Budapest, dec. 4. Buzakinál méréselt, vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 19 ezer métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Idő esős.

Buza áprilisra	7.69—71
Rozs „	6.60—61
Zab „	5.49—50
Tengeri „	5.17—18
Repece augusztusra	11.75—85

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megbüntetett ácssegéd.** A kir. tövényszék vadtanácsa Szabó József ácssegédet, Pető Gábor ácsmester fejelentése következtében 110 korona pénzbüntetésre és az összes perköltségek megfizetésére ítélte. A büntetést Szabó a Kőművesek és Ácsok szaklapjában közölte és Petőt becsületében sértő kifejezéssel illető cikke miatt kapta.

Begényosarnok.

A tejtestvér.

Negyedik rész.

(Folytatás)

A szeme mélyebb és ragyogóbb, vonásai kifejezés teljesebbek, bubánaitól megérlelt büszke ajka sokkal vonzóbb és kéjesebb biborban piroslott.

Savinien érezte, mint lángol fel benne eddig sohse tapasztalt hévvel az a láng, melyet önző fiatalsága első virágában csuful eloltott. Vitaline szavai nem hangzottak ugyan valami nagyon bátorítón, mégis szükségét érezte, hogy viszontlássa őt vagy hogy legalább beszélhessen róla és azzal a szándékkal hagyta el a temetőt, hogy bekopogtat Villemier doktorhoz.

III.

— Ah, — kiáltott fel az orvos, midőn Savinien betoppant hozzá. — Itt vagy? A nagyapád, a kit ma reggel meglátogattam, bejelentette nekem a látogatásodat és már vártalak is villás reggelire. No, de se baj, — folytatta felkelve az asztaltól. — Ha már nem ettél is velem, legalább megiszod nálam a feketét. Gyere fel a dolgozószobámba.

Feltessékeltte maga előtt Savinient a lépcsőn és maga is mint a macska, felsietett utána. Olyan gyorsan történt ez, hogy a temetőben nyert benyomásoktól amugy is megzavart Savinien észre vette, hogy lenn a konyhán az egyik cseléd azzal foglalataskodik, hogy megmosdasson egy kis fiu gyermeket.

— Itt kényelmesebben beszélgetünk, — folytatta az orvos a nyitott ablak mellé ültetve a vendégét. Az ablak mélyedésében egy kis asztalka állott, azon pedig ott várta őket a zamatos illatot terjesztő kávéskanna.

A doktor a fali szekrényből kivett két csészét és betöltötte a forró nedüt.

— Uj le. Künn forrón süt a nap és te kissé fáradtnak és kimerültnek látszol. Mi ujság?

(Folyt. köv.)

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség
Szeged.

35161—903 szám. III.

Pályázati hirdetmény.

A Jasszenova Oravicza állomás megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904 évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át vagyis 1909. évi április 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére.

Jasszenova állomáson.

Bérbeadandó helyiségek

1 szoba földszint 25 m², 3 szoba emeleten 52 m², 1 konyha emeleten 9 m², 1 vendéglős konyha 12 m², 2 padlás 157 m², 2 pince 42 m², jégverem 31 m² III. oszt. étterem 32 m².

Elárusítási engedély.

I—II. oszt. ét és váróterem 63 m², Perron rész 39 m².

Oravica állomáson.

Bérbeadó helyiségek.

1 lakó szoba 34 m² 1 cseléd szoba 22 m², 1 konyha 26 m², 1 éléskamra 9 m², 1 pince 34 m², 1 tálló 10 m², 1 padlás 125 m², 1 árnyékszék.

Elárusítási engedély.

I—II. oszt. ét és váróterem 63 m², III. oszt. ét és váróterem 33 m².

Az egy egykorona bélyeggel ellátott 1. (ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiírt Jasszenova állomása pályá udvarán levő vendéglő üzletre. 2. Ajánlat a m. k. államvasutak fönt kiírt Oravica állomás pályaudvarán levő vendéglő üzletre felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt nemkülönböztetett, okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903 évi december hó 19-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőség palota I. emelet 21 sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi december hó 18-án déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb, a napiértéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százalék szerinti értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlített ugyan de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

Megjegyeztetik, hogy a közös célra szolgáló III. osztályú váró és étterem fűtése és világításának felét a magy. kir. államvasutak viselik.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I.

emelet 12. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl bérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok melyek táviratilag tételnek végül olyanak, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tételre figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged 1903. évi november hóban,

Az üzletvezetőség

Utánnomás nem díjazatik.

Értesítés.

Az alföldi takarékpénztár Debreczenben,

a hosszabb idejű betétek kamatlábát 4%-ra — a rövididejű betétekre nézve pedig 3⁶/₁₀%-ra. 1904. január hó 1-től kezdve leszállítja.

Az igazgatóság.

Árverési hirdetés.

Az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenben elzálogosított és kamathátrálékos, illetve 1903. december hó 15-ig kinem váltott következő számú zálogtárgyak u. m.:

4745 4538 5261

5272

5499 5500 3403.

1903 december hó 15-én délután 3 órakor saját üzleti helyiségében tartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett örök áron elfognak adatni.

Az igazgatóság.

Eredeti töltésű Angol rumok.

Van szerencsénk tudatni, hogy

az őszi és téli idényre

az összes csemege áruink megérkeztek, u. m.:

Déli gyümölcsök, páczolt kocsonyázott és olajba rakott halak, hideg felvágott különlegességek, prágai sonka, bécsi virsli, bel- és külföldi sajtok, uradalmi teavaj, orosz és karaván teák, tea sütemények stb., melyeket kiváló minőségű kávé és fűszer féllel együtt a legolcsóbb napi áron ajánlunk.

Tisztelettel

Geréby Fülöp Utódai

Kitűnő asztali és pecsenyeborok, pezsgők.

Donogán
és
Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debreczen,
Kistemplombazár.

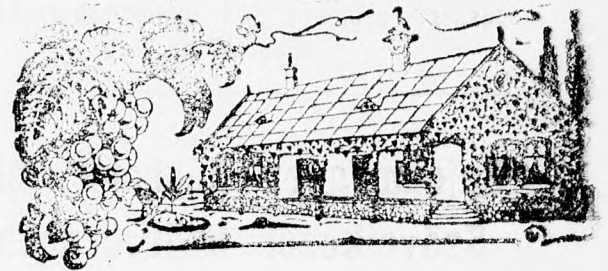
Ujonnan átalakított divatruház.

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, asztalnemű, kész fehérneműek.

Téli

alsó ruházat óriási raktára.

SZŐLŐLUGÁST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha magzó is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtörem s nincsen oly ház, melynek falá mellett a legesekelebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek a legremekesebb díszé, a nélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja.

Cím: Ér. melléki első szőlőoltványteler Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

Franciza és magyar Cognakok.

Kül- és belföldi Likőrök.

Előnyös kávé és tea árlap.

Trieszti behozatal.

Braziliából és Keletindiából első forrásból érkező legfinomabb zamatu kávék, melyeket igen olcsón ajánlok.

Kávé kiváló finom Cilon nagysz.	1 kg.	K.	4.—
" finom zamatos "	1 "	"	3.60
" kiváló finom " gyöngy	1 "	"	3.80
" finom indiai gyöngy	1 "	"	3.—
" kiváló finom arabiai Moeca	1 "	"	3.80
" finom kelet indiai	1 "	"	3.40
" " Brazíliai	1 "	"	2.40
" zamatos Santos	1 "	"	2.20
Tea legfrissebb Congon	1 "	"	6.—
" " finom Souchong	1 "	"	8.—
" Mandarin nagyon zamatos	1 "	"	16.—
" göndör levél	1 "	"	10.—
" Mandarin zamatos 2-ös	1 "	"	20.—
" zamatos fehér Pecco virág	1 "	"	16.—
" " naráncs Pecco	1 "	"	16.—

Valódi magyar ementháli sajt 1 kg. 1 k. 60 f., mindenkor friss pácolt halak kaphatók.

Tisztelettel **KOHN HENRIK.**

fűszer, anyag és déi gyümölcskereskedő,
Dégenfeld-tér 7.

A

Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet Debrecenben.

1904. január hónap 1-én nyitja meg,

alapszabályai értelmében és korlátolt felelősség mellett o o

első évtársulatát.

A szövetkezeti eszme fokozatos fejlődése hívta életbe a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olcsó kölcsönök adására alakult eme szövetkezetet.

Egy-egy évtársulat öt évre alakul, melynek letelével a befizetett összeg, valamint az arra eső haszoneredmény visszafizetettik.

Hetenkénti törzsbetét 50 fill. (25 kr.)

Jegyezhetni bármennyi törzsbetétet, mely hetenként pontosan befizetendő.

Belépéskor minden törzsbetét után 50 fillér (25 krajcár) beiratási díj fizetendő.

Kölcsönök az évtársulatok tartamára vagy bekebelezés mellett tíz évi tartamra adódnak.

Kölcsönkamatok a fizetés megkönnyítése céljából hetenként törlesztendők.

Előjegyzések a belépésre már most eszközölhetők Kacsz Lajos borkereskedőnél, Fötér a Hungária kávéház mellett és Varga József butorkereskedőnél Fötér, dr. Ujfaluassy-házban. A betéti könyvecskék váltása **1. évi december hó 20-tól** eszközölhető a szövetkezet hivatalos helyiségében Fötér, 26. sz. a. a fő-társasági épület udvari kereszt-épületében.

Debrecen, 1903. december havában.

A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet igazg. nevében:

Dr. Bruckner Ernő, Dr. Révy Nándor.
elnök. jegyző.

Olcsó szabott árak.

Mentze Henrik

ujdonságok áruháza
Piac és Szt.-Anna-u. sarkán

A legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás

Karácsonyi- és ujévi ajándékok

beszerzésére. Gyermekeknek és a műiparnak legutolsó célszerű ujdonságai itt vannak felhalmozva, melyek a legolcsóbb szabott árak mellett állanak a n. é. vevőközönség rendelkezésére.

Játékok: valódi francia babák, babaágyak, szobák, konyhák, konyha felszerelési edények, lovak, puskák, kardok, trombiták, különféle hangszerek és automatikus alakok, katonák, vasutak, laterna-magikák, mindenféle Fröbel és társasjátékok, Ping-Pang

Háztartási cikkek: amerikai husvágók, reszelők, kávédarálók, konyhakések, tálcák és aufsatzok, cukortartók, cognac-készletek, konyhamérlegek, gyors- és teafőzők.

Eredeti orosz- és chinai teák főraktára.

Műiparárak: pénz, szivar és cigarette-tárcák, kézibőrtartók, falidiszek és etagerek, fénykép keretek, tükrök, fésűk, kefék, illatszerek és mindenféle toilett cikkek.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Aláírási felhívás

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet”
VIII. évtársulatába való belépésre.

A tagok korlátolt felelőssége mellett alakult

„Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debrecenben”

1904. évi január hó 1-én, működésének és fennállásának VII-ik évét tölti be s a már 1903. év október hó 10-én megalakult VIII-ik évtársulat működését megkezdette.

Az elmúlt 7 év eredményei legjobban igazolják, hogy ezen szövetkezet gazdasági köz-szükségét pótol 2700 tag 60,000 törzsbetéttel 900,000 korona betét tőkét gyűjtött össze Szövetkezetünk tagjai eddig

6 %-os kamatot

kaptak haszonrészül betétjük után és e haszonrész állandósítása kétségtelenül várható a jövőben is Szövetkezetünk működésének eredményét legvilágosabban az 1902-ik mérlege igazolja 40,740 korona tiszta jövedelmével, valamint élénk bizonyítéka a fejlődésnek, hogy tagjainak hitel igényeit állandóan 1 millió korona körüli összegű kölcsönrel elégíti s

Bizalommal hívjuk fel Debrecen város és vidéke közönségét a

VIII-ik évtársulatba való minél tömegesebb belépésre.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debrecenben”

évtársulatának vagyonát a tagok hetenként fizetendő törzsbetétei képezik.

Egy törzsbetét (10 kr.) 20 fillér, mely az igazgatóság által megszabott időben fizetendő be a szövetkezet pénztárába. A 4 év elteltével az évtársulat vagyonát a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetétek arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 6 %-os kamattal mellett hitelnyújtással segíti s a kihitelezet, összegek 4 év tartama alatt a heti befizetések által törleszthetők, sőt megakarván könnyíteni az olcsó jelzalogos kölcsönök igénybevételét és visszafizetését, tagjainak 8 év alatt törleszthető jelzalogos kölcsönöket nyújt.

Kölcsönök nyújthatnak a befizetett összegek 1/3-od részéig bárkinek, továbbá jelzalogi biztosíték, személyi kezesség, értékpapírok vagy ezüst-és aranyemű kezizalogok ellenében. Az igazgatóság határozata értelmében a már megalakult VIII-ik évtársulat újonnan belépő tagjai már most: 1904. január 1-seje előtt is igényt tarthatnak betétjeik nagyságához képest megszavazható kölcsönökre, a nélkül, hogy a f. év elmúlt heteinek betétei ebből levonásba hozatnának vagy a felek mulasztási illetékek terheltetnének. A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debrecenben, a vidéki tagok heti befizetéseit megkönnyíti az által hogy a pénz bérmentes beküldését postatakarékpénztári chekek útján teszi lehetővé. A VIII. évtársulatba való felvétel iránt jelentkezések és aláírások a szövetkezet hivatalos helyiségében Piac-utca 83, szám. Geréby-ház) teljesíthetők. — Kelt Debrecenben, 1903 évi október hó.

Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debrecenben”

Rásó Gyula,

kir. tanácsos, alispán, a szövetkezet elnöke.

Weszprémy Zoltán,

alelnök.

Dr Freund Jenő,

igazg. jegyző, jogtanácsos.

Katz Jakab,

alelnök.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

Csillogó és ragyogó karácsonyi díszek.

Csillogó és ragyogó karácsonyi díszek.